

SIKKERHETSATABLAD ABSOL (1907/2006/EC)

1 NAVN PÅ PRODUKTET OG FIRMA

- 1.1 Identifikasjon av produktet: ABSOL
- 1.2 Bruksområde: Oljebindemiddel TYPE III R og kjemisk bindemiddel for baser og vannholdige polare væsker, samt for brennbare, antennerlige og ikke-polare.
- 1.3 Firma: Yxhult Miljö AB
Norra Strandgatan 3, SE-703 61 Örebro, Sverige
Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson
Telefon: +46 (0)19-58 60 52
- 1.4 E-postadresse til kompetent person ansvarlig for sikkerhetsdatablad i EU: reach@xella.com
- 1.5 Nødtelefon: Kontakt lege eller ring 113 og be om Giftinformasjonsentralen.

2 FARLIGE EGENSKAPER

- 2.1 Klassifisering ifølge forordning nr. 1272/2008/EF, bilag VII: Artikkelen omfattes ikke av krav til klassifisering/merking.
- 2.2 Skadelige helseeffekter/miljøeffekter: Ved korrekt bruk: ingen. Under håndtering/lagring av produktet må støvdannelse unngås.
- 2.3 Andre farer: Se informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet. Produktet oppfyller ikke kriteriene for PBT- og vPvB-stoffer som angis i bilag XIII i forordning nr 1907/2006/EC.

3 SAMMENSETNING / INFORMASJON OM BESTANDDELER

Tabell 1: Sammensetning / informasjon om ingredienser.

Komponent	Innhold (wt.-%) ¹	Registreringsnr.	EINECS-nr.	CAS-nr.
Kalsiumsilikathydrat, hovedsakelig tobermoritt, dvs. $(CaO)_5 \cdot (SiO_2)_6 \cdot (H_2O)_5$	60–80	–	–	1319-31-9
Innebygd sand, som fyllmiddel som inneholder kvarts (SiO_2)	20–30 15–30	– –	– 238-878-4	– 14808-60-7
Kalsiumsulfatfaser angis som $[SO_4]^{2-}$, dvs. gips ($CaSO_4 \cdot 2H_2O$) eller anhydritt ($CaSO_4$)	3–8	01-2119444918-26-0000 til 01-2119444918-26-0294 –	– 231-900-3	– 7778-18-9

¹) relatert til tørrvekt

Iht. kriteriene i Forordning 1907/2006/EU er ABSOL en artikkel.

4 FØRSTEHJELPSTILTAK

- 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak
GENERELLE RETNINGSLINJER: Ingen kjente forsinkede effekter. Kontakt lege i tilfelle problemer.
ETTER INNÅNDING: Fjern støvkilden eller bær personen ut i frisk luft. Søk om nødvendig legehjelp.
ETTER KONTAKT MED ØYNE: Skyll umiddelbart forsiktig og grundig med øyedusj eller vann. Søk legehjelp dersom symptomer vedvarer.
- 4.2 De viktigste akutte og forsinkede symptomer og effekter: Håndteringen av produktet kan forårsake støvdannelse som kan irritere øyne, hud, nese og hals.
- 4.3 Indikasjon på øyeblikkelig legehjelp og spesialbehandling: Sett inn tiltak iht. symptomene. Følg anvisningene i avsnitt 4.1.

5 TILTAK VED BRANNSLOKING

ABSOL brenner ikke av seg selv. Tilpass brannbekjempelsestiltak etter omgivende brann. Ved brann avgis det ingen farlige stoffer fra produktet i seg selv.

6 TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

ABSOL kan tas opp mekanisk. Avhengig av graden av forurensning kan ABSOL enten gjenbrukes eller kasseres. (se avsnitt 13). Unngå støvdannelse.

- 6.1 **Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer:** Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Hold støvdannelsen lavest mulig. Unngå å puste inn støv. Unngå langvarig hudkontakt (se avsnitt 8).
- 6.2 **Miljøbeskyttelsestiltak:** Samle opp sølt materiale.
- 6.3 **Metoder og materialer for oppsamling og rengjøring:** Bruk spade og kost. Unngå støvdannelse når materialet samles opp. Luft godt og skyl overflater med vann etter rengjøring.
- 6.4 **Henvising til andre avsnitt:** For nærmere informasjon om eksponeringskontroll/beskyttelse av personell og avfallshåndtering, se avsnitt 8 og 13.

7 HÅNDBLING OG LAGRING

- 7.1 **Forsiktighetstiltak for sikker håndtering:** Unngå støvdannelse. Sørg for tilstrekkelig avtrekksventilasjon ved støvdannelse (se avsnitt 8).
- 7.2 **Betingelser for sikker oppbevaring, inkludert eventuell inkompatibilitet:** Begrens luftbåret støvdannelse til et minimum. Oppbevares på et tørt og godt ventilert sted.
- 7.3 **Spesifikk sluttbruk:** Se avsnitt 1.2.

8 EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

- 8.1 **Kontrollparametre:** Følg lovbestemte eksponeringsgrenser for arbeidsplassen for alle typer luftbåret støv (f.eks. total støvmengde, støv som kan pustes inn). For individuelle grenseverdier i europeiske medlemsland, vennligst kontakt kompetent yrkeshygieniker eller lokale myndigheter.

Tabell 2: Nasjonal yrkeshygienisk eksponeringsgrense i mg/m³ (8 timer) TWA støv¹⁾

Medlemsland	Ikke angitt (inert) støv INHALERBART	Ikke angitt (inert) støv RESPIRERBART	Medlemsstat	Ikke angitt (inert) støv INHALERBART	Ikke angitt (inert) støv RESPIRERBART
Østerrike	15	6	Italia	10	3
Belgia	10	3	Nederland	10	5
Bulgaria	4	4	Norge	10	5
Tsjekkia	10	–	Polen	10	–
Danmark	10	5	Portugal	10	5
Finland	10	–	Romania	10	10
Frankrike	10	5	Slovakia	10	–
Tyskland	10	1,25	Spania	10	3
Hellas	10	5	Sverige	5	2,5
Irland	10	4	Storbritannia	10	4

¹⁾ Denne listen er ikke utfyllende

- 8.2 **Eksponeringskontroll:** Vedr. krystallinsk kvarts som kan pustes inn (kvarts), er EU-kommisjonens bindende yrkeshygieniske eksponeringsgrense (BOELV) 0,10 mg/m³. Legg merke til at nasjonale grenseverdier under 0,10 mg/m³ er påbudt i flere medlemsland.

Tabell 3: Nasjonale grenseverdier for respirerbart krystallinsk silikastøv¹⁾

Nederland	0.075 mg/m ³	Italia	0.025 mg/m ³
Tyskland	0.05 mg/m ³	Portugal	0.025 mg/m ³
Spania	0.05 mg/m ³	Finland	0.05 mg/m ³
Belgia	0.025 mg/m ³		

¹⁾ Denne listen er ikke utfyllende

- 8.2.1 **Egnede tekniske kontroller:** Hold støvdannelsen lavest mulig. Lukkede systemer, lokale avtrekksystemer eller andre tekniske kontrollanordninger skal brukes for å redusere støvdannelsen slik at gjeldende støvgrenseverdier kan overholdes. Skift og vask forurenset tøy.
- 8.2.2 **Individuelle vernetiltak inkludert personlig verneutstyr**
 - 8.2.2.1 **ØYE- OG ANSIKTSVERN:** Ved støvdannelse, bruk vernebriller med sidebeskyttelse.
 - 8.2.2.2 **HUDBESKYTTELSE:** Ved langvarig direkte kontakt anbefales bruk av hansker som et forebyggende tiltak.
 - 8.2.2.3 **ÅNDEDRETTSVERN:** Ved langvarig direkte kontakt anbefales bruk av åndedrettsvern.
 - 8.2.2.4 **Miljøeksponeringstiltak:** Unngå å slippe stoffet ut i miljøet.

9 FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tabell 4: Fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	hvitt granulat	Eksplisjonsfare	ingen
Lukt	ingen	Brennbarhetsegenskaper	ingen
pH-verdi	10–11 (ved 20 °C)	Damptrykk	ikke relevant
Smeltepunkt	≥1200 °C	Tørrdensitet	2.3 – 2.5 g/cm ³
Antennelighet	ikke antennelig	Bulkdensitet	~ 400 kg/m ³
Spontan forbrenning	ej brännbar	Svært liten løselighet i vann	

10 STABILITET OG REAKTIVITET

- 10.1 **Reaktivitet:** Stabilt under normale forhold.
- 10.2 **Kjemisk stabilitet:** Stabilt under normale forhold.
- 10.3 **Mulighet for farlige reaksjoner:** Reagerer med sterke, konsentrerte syrer (varmeutvikling og/eller karbondioksidutslipp ved nøytraliseringsreaksjon er mulig). Reagerer med sterke, konsentrerte oksidanter (varmeutvikling og/eller akselerert nedbryting av oksidanten kan forekomme).
- 10.4 **Forhold som bør unngås:** Ingen.
- 10.5 **Uforenlige materialer:** Sterke, konsentrerte syrer og sterke, konsentrerte oksidanter.
- 10.6 **Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen.

11 TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

ABSOL er ikke-toksisk.
ABSOL inneholder mindre enn 0,05 % w/w inhalerbare partikler med en respirerbar fraksjon (alveolar) under 0,002 % w/w. Innholdet av kvartstøv som kan innåndes er lavere enn 0,0001 % w/w.

Hvis den generelle tyske grenseverdien på 1,25 mg/m³ for respirerbart støv overholdes, er de respirerbare kvartstøvkonsentrasjonene langt under kriteriene

(Beurteilungsmaßstab) fra tyske Ausschuss für Gefahrstoffe (AGS) der Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitssicherheit (baua) på 50 µg/m³, som har vært gjeldende siden 2015.

På grunn av alkalisk pH og uttørringseffekten av ABSOL, er hudirritasjon mulig ved langvarig kontakt. Derfor anbefales det å bruke vernehansker som et beskyttelsestiltak.

12 TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

- 12.1 **Vannfareklasse (Tyskland):** 1 (noe farlig for vann). Klassifisering iht. Anhang 4 i tysk Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe av 17. mai 1999 (VwVwS) og Änderung der Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe av 27. juli 2005, som gjelder innholdet av kalsiumsulfat og kalsiumhydroksid.
- 12.2 **Dafnientoxicitet:** ABSOL dispergerer i vann er ikke økotoksisk ifølge Dafnien når pH-verdien holdes nøytral (test ifølge tyske DIN 38412-30:1989-03 (L 30); Dr U. Noack-Laboratorien, Käthe-Paulus-Str. 1, D-31157 Sarstedt, Tyskland).
- 12.3 **Persistens og nedbrytbarhet:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylte.
- 12.4 **Bioakkumuleringspotensial:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylte.
- 12.5 **Mobilitet i jord:** Ingen tilgjengelige data.
- 12.6 **Bedømmelse av PBT og vPvB:** Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylte.
- 12.7 **Andre skadelige effekter:** Ingen kjente.

ABSOL har ekstremt lav løselighet i vann og kan lett separeres fra vann gjennom filtrering eller sedimentering.

13 AVFALLSBEHANDLINGSMETODER

Gjenbruk er mulig. Avfall skal håndteres iht. europeiske og stedlige/nasjonale bestemmelser. Avfallskode iht. European Waste Code (EWC): 17 01 01. Ved avfallshåndteringstiltak vedr. ABSOL etter bruk, må relevante og juridiske bestemmelser som gjelder stoffet bundet til ABSOL (ved absorpsjon eller adsorpsjon) vurderes.

14 TRANSPORTINFORMASJON

Ikke-farlig gods ifølge transportforskriftene.

15 GJELDENE FORSKRIFTER

- 15.1 **Spesifikke forskrifter/lovgivning for stoffet vedrørende sikkerhet, helse og miljø:** Merking iht. Forordning nr. 1272/2008/EF: Ingen merking påkrevd. Spesifikke bestemmelser vedr. dette spesifikke stoffet er ikke kjent.
Vannfareklasse (Tyskland): 1 (liten risiko for vannforurensning).
- 15.2 **Kjemikaliesikkerhetsvurdering:** Kjemikaliesikkerhetsvurdering er ikke utført.

16 ANNEN INFORMASJON

16.1 Forkortelser

BOELV	Binding Occupational Exposure Limit Value
CAS	Chemical Abstracts Service, CAS fører den mest omfattende listen over kjemikalier. Hvert stoff registrert i CAS-registeret har et eget CAS-registernummer. CAS-registernummeret (vanligvis omtalt som CAS-nummer) er i utbredt bruk som en spesifikk tallidentifikator for kjemiske stoffer.
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
EU	Den europeiske union
EWC	European Waste Catalogue
PBT	Persistent, bioakkumulerende og toksisk
REACH	Registrering, Evaluering og Autorisering av kjemikalier (Forordning (EF) Nr. 1907/2006)
Reg.nr.	Registreringsnummer iht. REACH
SDS	Sikkerhetsdatablad
TWA	Tidsvektet gjennomsnitt
vPvB	Svært persistent, svært bioakkumulerende
wt.-%	Vektprosent

16.2 Fraskrivningserklæring

Dette sikkerhetsdatabladet er lagd iht. CE-forordninger. Opplysningene i databladet er basert på vår nåværende kunnskap om produktet. Brukerne må være oppmerksomme på mulige farer dersom produktet brukes til andre formål enn det er ment for.

Dette sikkerhetsdatabladet fratar ikke brukeren om forpliktelsen til å sette seg inn i og følge påbudstekster i vedkommendes aktivitet. Han/hun må på eget ansvar treffe alle nødvendige forholdsregler knyttet til hans/hennes bruk av produktet.

Formålet med henvisningene til forskriftene i dette dokumentet er å hjelpe mottakeren å oppfylle sine forpliktelser ved bruk av produktet, men ikke å garantere dets egenskaper.

Den listen skal ikke anses som utfyllende og fritar ikke brukeren fra å bekrefte om og hvilke andre forpliktelser som må oppfylles iht. teksten, annet enn det som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet om bruk, oppbevaring og håndtering av produktet. Dette er brukerens eneansvar.

Dette sikkerhetsdatabladet skal ikke anses som noen som helst garanti for teknisk yteevne, egnethet for bestemte formål, og gir ikke grunnlag for et juridisk gjeldende kontraktforhold.

Yxhult avviser ethvert ansvar vedrørende mulig tap eller skade som følge av feil bruk.